

Ինստիտուտները, ինքնին թագաւորութիւններ
մէջիւրեւ, չեն ունենալ, պարզապէս հեռու
առտամ, երբեք չեն զբաղուիլ հետեւի
հուշարկներով, թողաւ զայն հեռու
մագլցելու աշխարհը իւր իրաւունքով պիտի
կիրարկէ ինքնին իրենց տէրն ունիւրը, ի
պարզութեամբ, քերականութեամբ ի
պաշտօնակարգով, թաւալման պարտէս
գործաւորական գործարար տէրութիւն
մէջիւրեւ, ինքնին պարզապէս չեն
մտաւորաբար, իւրաքանչիւր իրենց հետեւ
ստեղծել իրենց իրենց, զանազան իւրաքանչիւր
վէճերէն իրենց իրենց իրենց պարտէս
տէրն պարզապէս, պարզապէս իրենց
տարբեր իրենց իրենց իրենց իրենց
քերականութեամբ իրենց իրենց իրենց
վէճեր, ինքնին առտամ, հարկաւոր, աշխարհ
վէճեր

Հիւքիւմէթ, քէնտի խորհի բո-
լիթիգաւոր, պախուսուս իթաւեա
հազգընտա բալիթիգաւոր տէրիւն-
էք տէրի շուեու պուլան թէվաթուր
եհնիտէն եալանա չըգաբըտը :

Հիւքիւմէթ, շահ հազընթէրինի
գապուլ իլլէմէք իշին, պիր մըգաւոր
ազնէ վիրիլմէսինի մէհիստէն թաւապ
իտէնէք տիր :

ԻթԱԼԵԱ

Բոմա, 26 յունիս

Հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէք-
լիֆ օլունան մալիեհէն թէապիրլէր
իւզէրինէ սըլլեմազ միւնտէլէնին,
գաւաւթ թարաֆընտան նոյեմբր ա-
յընա թէէթիր օլունմաւթ իւզէրինէ
վիւքէլա հէյեհէթի իսթիֆա իթտի :

Սալթանաթը սէնիյէ սէֆիրի Սոր-
գիս էֆէնտի հազընթէրի, տիւնքի
կիւն ճիւլուսու հիւմաեուս մինասիպէ-
թի իլէ վիւքէլաեա վէ սիֆէրեա միւ-
քէմմէլ պիր զիւեաֆէթ քէշիտէ իլլէտի :

Միլան, 26 յունիս

Բըրէնս Նաբոլէոն, Բարիստէն պա-
րաեա վաւըլ օլուն :

Ինկիլթիլ-ԲԱ

Լոնտրա, 24 յունիս

Պու կիւն, Բորթըսմութուտ, շահ
հազընթէրինէ իզրաւմէն ածանմարէս-
մի կէշիտի իճրա օլունտու : Կէ գըթա
հաւապ սէֆինէսի, իւշ խաթթ իւզէրի-
նէ տուրաւազլարը հալտէ, իւշ տէֆա
եիրմի պէշէր բարէ թօք աթմըշար
աւըր, հալթա զալէթ ալէա օլունա, Է-
յիւքիւմէթ բէք զիւեաթէ իթի :

Ի Լ Ա Ն

Կալաթաւա Միւնիսթրալիթէ խա-
նը իթթիսալինտէ վազը Հ. ԳԼԱՄ-
Ֆիլիժ վէ Գուժ մաղաղաբնտա, 1873
լաֆթընկա յուլիս Կաէ Կոթա շէհ-
րինտէ չէքիլէնէք օլուն Պուքըն շէհրի
իսթիգրազըն աւըլ աւան սէհիմէրի վէ
բըրօմէսէրի զալէթ ֆալիտէլի շարթ-
լար իլէ սաթթըմազաւ օլունգու իլան
օլունուր :

(Ն. Ն. Վ. Ի. Ե. Լ.)

Իրան շահը հազընթէրինի լաւը-
գը վէճ իւզըն գապուլ իլլէմէք իշին
Ֆրանսա հիւքիւմէթի պէօյիւք հազըն-
լըգ կէօրմէքտէ տիր :

Օսման Նամ ֆըրգաթին, սայր իւշ
գըթա զըրիւք ֆըրգաթինլէրլէ պէրա-
պէր, թուլտան Տուրա կիտիպ, Ի-
րան շահը հազընթէրի, ինկիլթէրա-
աւան ֆրանսաեա կէշիտիլէնտէմալէթին-
աէ պուլունաեազլար աւըր :

Շահ հազընթէրինի, Տուրաւան
Շէրպուրա Նազլ իտէնէք օլուն Բաբիտ
Նամ վաբօր, շարգ ուսուլի իւզըն թէվ
եին գըլընաեազ աւըր :

Միւնիսթրալիթէն թիֆապաթընտա
պուլունաւորուլաեազ ֆիլիս, աթիւրալ
րէ յոսնուլ թահթը գոմանտաբնա վազ
օլունաեազ :

— Լոնտրաւաթի Թալմա զազէթա-
աւըն Ֆիլաւտէլիֆաւտաթի մուլապիրի,
ալաֆթընկա յունիս 10 թարիլի իլէ,
մէգըրի զազէթաեա աթիւտէթի թէ-
լէկրաֆը չէքմիշ տիր :

Կէշէն ճիւմա կիւնիւ, օրտու մա-
հէլիլնէ պիր չօք Մօթօք էսիլլէրի կէ
թիւրիլմէքտէ իթէն, Օրէկ Նուն կէօ-
նիլլիւլէրինտէն պիր պէօլիւք, պուլուն-
լարըն իւզէրինէ հիւնուս պիրլէ, աէօրթ
քիշի էօլտիւրմիւշ վէ պիր գաւըր եա-
րաւմըշ աւըր :

Մէրգուժան Հինալիլէրին էլինտէն

սիւսիար ալընմը օլունգուլունտան,
քէնտի իւզէրլէրինէ հիւնուս իտէնլէրլէ
գաւըն գոմանտաբնա, կէօնիլլիւլէր-
աւաթէրլէրի կէօրլէնէ ֆիրաբէ եիւզ
թուլաւալար : Էօլտիւրիլլէն Հինալի-
լէր, Նէ էշգըրեա սէրկէրալէրինտէն,
վէ Նէ տէ պիր ճիւնտէլէթ իշլէմիշ իտի-
լէր : Սոուգ գաւն իլէ իճրա իտիլէն իշ
պու ճիւնտէլէթ, ումուլմէն թազպիլ՝ օ-
լունմազաւ տըր :

— Մէմօրիալ Տիւրօմաթիգ զազէթա-
աւընտա շու վէճ իլէ օլունմուշ տուր :
Պէրլին վէ Սէն Բէթըրապուրկ միւ-
լազթըրիւզէրինէ, շարգ իշլէրի հազ-
գընտա, Ալմանեա, Ավսթրիա վէ Բու-
սիա հիւքիւմէթէրի պէյնիտէ թէք-
միլ պիր իթթիֆազ հասըլ օլունգու-
նու կէշէնլէրտէ պիւտիւրմիշ իտիլ :

Բուսիա իմքէրաթօրու Ալէքսանտր
վէ Ավսթրիա—Մաճար իմքէրաթօրու
Ֆրանսա—Ժօզէֆ հաղարաթընն միւ-
լազաթը, մէգըրի իթթիֆազ մատ-
տէսինի գաթիլէն պաշա չըգաւոր, ֆա-
գաթ, կէրէք Բուսիա վէ կէրէք Ավս-
թրիա հիւքիւմէթի, էօթէտէն պէրու,
մէմալիլի Մահրուսէ հազգընտա իթ-
թիսալ իթմիշ օլունգալարը բօլիթի-
գաւտա թարաֆէյնտէն մուհիմ միւ-
սաւտէլէր իթմիշ տիր :

Շէօյլէ քի պուլունտան պէօյլէ մէգըրի
իթի տէլլէթէր, Ալմանեա հիւքիւմէ-
թիլին իթթիլի ալարազ, շարգըն իշլէ-
րինէ միւտալէլէ իտէպիլէնէքլէր :

Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի, պուլիթ-
թիֆազա տաթիլ տէյիլ տիր, հալ
պու քի պիլգ էօյլէ զանն իտէրիլ քի,
մէգըրի հիւքիւմէթէրին վիրմիշ օլ-
ունգալարը գաւարալարը, թահօն իլ-
լէմիշ տիր :

— Ֆրանսա հիւքիւմէթի, գոմիւն
աղաթընտան Նազգալ Դուրպէնին օ-
լունա վարիլէթինի վաւաթ միլլէյի-
նին եհնիտէն ինչապընա մէտաթ օլմազ
իւզըն զապիլ իթմէնէ գաւար վիրմիշ
տիր :

— Լիւնու շէհրի էմինի, կէշէնլէր-
տէ, բաբա հաղըր օլմազաթըն տէֆն
իտիլմէք իսթէնիլէն էօլիլէրին, գապ-
րիսթանա կիթմէք իշին էն գըսաւ եօլ-
տան կէշիլէրէք, սապահարը զալէթ
էրքէն տէֆն իտիլմէսինի էմի իթմիշ
վէ իշ պու էմին, գանունաեմէյէ մու-
լալիլ օլունգու իշին, ճիւմհուրիլէթ
թարաֆտաթը օլուն Մ. Լըթալէ Նամ
մէպուս, մէգըրի գաւար հազգընտա
միլլէթ մէհիլիտէ պազը կէօնա սի-
ւալլէր իթմիշ տիր :

— Բուսիա իմքէրաթօրու հազընթէ-
լէրի, վիշէնտաթի ֆազըրալաթ թէվ-
զի օլունմազ իւզըն, 2800 ֆիօրին ի-
թա իլլէմիշ տիր :

— Ինկիլթէրաւա, աթ ճանապազը-
նըն պիրի, ֆէնա ճիւնտէն պիր չիֆթ
պուրկիրի, ճիւն հայրաւա տըրլար տէյի
ալաւաթաթ 150 լիւրաեա պիր լօրտա
սաթմըշ օլունգու իշին, մէրգուլ,
մահթէմէյի ճէգալիլէ թարաֆընտան,
12 ալ մահպուսիլէթէ հիւքիւ օլուն-
մուշ օլունգու, ինկիլթ զազէթալաւ-
աւընտա կէօրլէմիշ տիր :

— Հալմանտան ալաֆթընկա յու-
նիս 16 թարիլի իլէ եազըլան պիր
մէքթուպուն մաէլինէ Նէղրէն, Դու-
պա ճէգըրիսինտէ պուլունտան աւըլար,
90 Նէֆէր խաւանեա տաթիլի իւզէրի-
նէ աւաթըն հիւնուս պիրլէ, 40 Նէ-
ֆէրինի էօլտիւրմիւշ տիր :

— Ֆրանսազ զազէթալարը, պու-
քէրէ, իսթանբուլ չըմալի տէմիլ եօ-
լու գուլմանեաթ իլէ աւըլալըն էր-

քեանը հարալ իշլիսի պէյնիտէ ազա
օլունտան շուրուլմանմէնին սուրէթինի
Նէլլ իլլէմիշ օլունա, մէգըրի շուրուլ-
նամէ ահաթմընա, գալիլիսթ էշգը-
նաթը, մէգըրի տէմիլ եօլուն իլլէմէ-
սինէ մուլմանաթ իթմէնէնէքլէր, վէ
պունա գալըրըգ տա, տէմիլ եօլ գուլմ-
աւանտաթ, Նէ հիւքիւմէթ աւաթիլ վէ
Նէտէ պուլունտան միւհիւմաթը հա-
պիւնէլէրինի Նազլ իթմէնէնէք վէ քէն-
տի թէլէկրաֆ թէլլէրինի, եալընըգ
գուլմանեաթ ալալիտ իլլէր իշին իլլէ-
թէնէք, վէ եօլմուլարըն բըրթըրը-
նըն գալիլիսթ էշգընաթը գոմանտան-
լարը թարաֆընտան կէօլտէն կէշիլի-
մէսինէ միւսաւտա իտէնէք վէ հէր
կիւն, գալիլիսթ էշգընաթընա, պին զ-
վիրէնէք տիր :

— Ավսթրիաւա վազը Չարվա շէհ-
րինտէն ալաֆթընկա յունիս 19 թարի-
լի իլէ եազըլաթընա կէօրէ, շէհրի
մէգըրիլաէ գօլէրա գուհուր իտիլ 6
քիշիլլէֆաթիլիլմիշ տիր : Հիւքիւմէթի
մահէլիլիլէ, ալիտէ լազըմ կէլէն թէտ-
պիրի իթթիլիսթ պիրլէ, հէր սէնէ պու-
լազըլ գուլունտան բանաեթը լաղլի-
տիպ, մէքթէպի իւշլիլիլէյի տաթի
գալիլիլմիշ տիր :

— Եւրօպիսթանտա պու աւալըգ
պիր չօք հայտուալար բէյտա օլուն
օլունգուլունտան, հիւքիւմէթ, պու հայ-
տուալարը թուլթանլարա, 50 ֆիօրին-
տէն 300 ֆիօրին վիրէնէյիլին իլան իլ-
լէմիշ տիր :

— Կազէթ տիւ թիւրքիսթան զազէ-
թաթը, Սարթ (Ֆրանսա) էհալիսինին
վահլիլէրէ մալսուս ալալաթ ու թա-
պիլալարըն Նազլ իտէն աթիլիլէրի
վազաթը Նազլ իլլէմիշ տիր :

«Յունիս 29 աւ, Չարլապ գալիլիլէ-
սի էհալիլիլիլտէն պիրի, ալիլ գալիլիլ-
տէն տիլէր պիր աւալմէ գալիլիլտա-
լարը իլէ գալիլա իտիլ, պուլալարըն ին-
թիլալմիլիլ ալալաթ իւզըն, իթինի գա-
րընտալարըն, տիլէր պիր աւալմէ
խաւանտէն ճէլալ իլէ գալիլիլա շարաթ-
պօլալարըն :»

— Դարիլիսթ էշգընաթըն խապաւա-
թը հազգընտա աթիլիլէրի թէլէկրաֆ-
լար ալալ օլունմուշ տուր :

Հէնտէյ 19 յունիս

Սանթա—Դըրիւք բաբաթը, կէշէն կի-
նէ, Բէօթալիս վէ կապէնիլիլիլիլիլա
աւալաթնտա օլուն քեաֆէթիլիլ Քէլէկ-
րաֆ տիլէրլէրինի գըրտըրտը :

Բէրլինտան 20 յունիս

Պարսիսթանտան հազըլաթընա կէօրի,
գալիլիսթ էշգընաթը, կիւնիլլէք հա-
սըլաթը սիլգաթ իլլէտիլաթէն սօնրա,
Պալալ ըսթաթիսթիսթիլ տիլէլէ վիրիպ
եազաթըլար : Տիլէր պիր էշգընա պէօ-
լիլիլ, վալաւաթն տէմիլ եօլ գալիլա-
լար իւզէրինէ աթէշ իտիլ, մաքիլիսթի
լիլէ օճաթընը եալալաթ :

Մալալ գալիլիլիլ էհալիլիլիլտէն օ-
լունա, էշգընա թարաֆընտան ալալ ու-
կիրիլիլ օլունտան աւալալար, 1200 տուր
թէլէտիլ օլունտաթը ալալ վիրիլալի :

Բէրլինտա Նամ միւրալալ, 700 Նէֆէր
գալիլիսթ էշգընաթը իլէ սօգալալարտ
մուհարէպէ իտիլ, գալիլիսթէրտէն 33
քիշիլ էօլիլիլ վէ պիր չօք աւալալ ա-
ւալալալմիշ տիր :

— Ֆրանսաւա Տապէն իսլահաթ իս-
թէնէլէրինի թօլալաթըլալար պիր գա-
լիլալալտէ, տէր Բարիլ ժուլմալ զա-
զէթաթը, Էնիլ իշլիսի ճիւմհուրտան
պալալ օլունմազաւ իտիլ :

Հազըր պուլունտանտան պիրիսի,
մարէշալ Մաթ Մահօն, միլլէթին մէ-
գալիլիլիլալալընա լաւըգ օլմազ իշին

Նէ եալալ տըր տէյի սօրտուլունտա
օրաւա պուլունտանլարտան տիլէր պի-
րիսի շէօյլէ տէմիշ տիր :

— Նէ մի եալալ տըր, Մահէնթա-
տա Ֆրանսաեա գուրթալար :

— Աւալալ սէնտէ, տէր Էսապէն իս-
լահաթ թալապ իտէնին պիրի մուլա-
լիլիլ օլարաթ Մահէնթաւա Ֆրանսա-
եա զալալ իթթիլ տէյիլին :

— Ղալալ մը իթթիլ :

— Էլվէթ եա, Էլէր իթթիլաւաթ պը-
րազաւ իտիլ քի իմքէրաթօր մալլուպ
օլուն, օն իթթիլ սէնէ Էլվէթ թալալ ու
թալալալալ օլունալ Ալմանեա իլէ մու-
հարէպէ իթմէլ իտիլ :

ԱՇԽԱՏԱՆԻՒՆ

Աշխատութիւնը մարդու առաջին
բաժինը և իւր էութեանը օրէնքն է :
Չնուրի կամ գլխի որ և է աշխատու-
թիւն մը ունենալ ամէն մարդոյ ան-
հրաժեշտ պարտաւորութիւնն է :

Գործելն ու աշխատիլն արեւմտեա
կան է մարդուս առողջութեանը որ-
չալի որ հայ ուսուլը և սնունդ առ-
նելը, ժրտութեամբ աշխատողներն են
քաջ և զօրաւոր եղողները, ու ոչ թէ
ժամանակին ծուլութեամբ և աղքատ-
ծուլութեամբ աշխատողները : Արեւիլը
այսպէս կազմած է մեր մարմնիս գը-
րտութիւնը, որ շարժման և աշխատու-
թեան մէջ աւար բոլոր կարողութիւն-
ները կըգործանան, և աղքատութեան
մէջ կըսկաւորանան : Մեր միւսուսները
յօդուաւորներ, շիկերը, ձեռքերնիս և
ոտքերնիս բոլորը այսպէս են : Նաւ
այսպէս է միտքն ալ, եթէ կուզեմք
որ ինտելլիկիւնիս սուր և գաւառու-
թիւնիս զօրաւոր ըլլայ, պարտմք
չաւ գործածելով վարժել մեր ալա կա-
րողութիւնները : Մէկը որչալ բարձր
աղաթնէն ու ունեցած ըլլայ, եթէ
ուսմամբ և վարժութեամբ չհսկէ և չը-
մալէ զանոնք, կըվճանան ու աւհետ
կըլան : Ճիշդ ինչպէս որ ջուրը չըլա-
ղելով և աշտարձ կենալով կհոսի և
անգործածելի կըլլայ, այսպէս մարդս
ալ աղքատ և գաւառու կենալով իւր
մարմնիս և միտքիս հոսանքը կըգաղ-
րեցնէ և կամայ կամայ բոլորովին
անպիտան կըլլայ :

Մարդս գործով զբաղած ատենը,
ժամանակին ինչպէս աշխտիլ չիմանալ
վիշտերը կըմոռցուին և զգայողութեան
հաճոյական կ'ըլլան : Իսկ գաւառուլու-
թեան մէջ ժամանակը բնութի մը պէս
կ'ծանրանայ աւոր վերայ, վիշտերը
ուսպէտ իտիլալընրով կ'աւաղանան
և անհաճոյ զգայողութիւն իւր մէջ հետ-
զնտէ կ'արթնան : Բայց անկարելի է
որ մարդս մի և նոյն ատենի մէջ թէ
ժրալան թէ ապրիլանիլ ըլլայ : Փոր-
ձով տեսնուած է որ իրական հաճոյք
միայն ալա ատեն կ'ըզամբ որ գործի
և աշխատութեան մէջ եմք, և ընդ-
հալաւալը գաւառուլութեան պաշտօնը
ամենին ձանձրալի ու աւհաճոյ պաշ-
տօնն է : Որչալ վաւալալըն է որ մար-
դիլ ամեն տեղ բոլորովին ազատ ըլլան
ինքնիլլին ժամանակին և ժամանա-
կըն ալ իրենց բնւ ընելէ : Այս աղա-
տութիւնը ձեռք կ'ըրեւուի միւր և կա-
նոնա որ աշխատութիւնով :

Խ. Հ. Մուրաւս իսթիլալ

ԱՆՆԱԿ ԴԱՅԵԹԱ

ԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱ

Գալաթաւա Բէնէշէ միլի բաղալըն

Պ. 41 Իսթիլ իտիլալ